

PATVIRTINTA
Jurbarko kultūros centro direktoriaus
2023 m. gruodžio 22d. įsakymu Nr. V-62

JURBARKO KULTŪROS CENTRO 2024–2026 METŲ ETNINĖS KULTŪROS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jurbarko kultūros centro 2024–2026 etninės kultūros programos (toliau – Programa) paskirtis – skatinti etninės kultūros plėtrą, siekiant užtikrinti vieno iš Lietuvos kultūros politikos tikslų – išsaugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą– įgyvendinimą, organizuojant kalendorines ir tradicines šventes, įvairius renginius, populiarinant tautos tradicijas ir papročius.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo nuostatomis, Lietuvos kultūros politikos nuostatų, kurioms pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 542 „Dėl Lietuvos kultūros politikos nuostatų“, tikslais, Jurbarko kultūros centro tikslais ir funkcijomis, nustatytais Jurbarko kultūros centro nuostatuose, patvirtintuose Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T2-296 „Dėl Jurbarko kultūros centro nuostatų patvirtinimo“.

II SKYRIUS PROGRAMOS APRAŠYMAS

Etninės kultūros puoselėjimas:

1. Padeda siekti kultūrinio sąmoningumo ugdymo.
2. Formuoja asmens kompetenciją, kuri reiškiasi mokėjimu pripažinti, gerbti, saugoti kultūrinę įvairovę ir dalyvauti socialiai vertingoje kultūrinės raiškos veikloje.
3. Padeda suvokti lietuvių tautinį savitumą, vertėbes, aiškinant kultūros paveldo reikšmę ir ugdomant pilietinę visuomenę.

Etnokultūrinis ugdomas taip pat padeda ugdytis darnaus vystymosi nuostatomis – būti tolerantiškiems ir pripažinti kultūrų įvairovę, jausti solidarumą su savo bendruomene ir dalyvauti jos gyvenime, prisidėti prie jo tobulinimo.

III KYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS

Sudaryti sąlygas kiekvienam vaikui ir suaugusiam susipažinti su etnine kultūra, pažinti jos reiškinių įvairovę, įgyti liaudies kūrybos gebėjimų, perimti tradicines etines ir estetines vertėbes.

Etninė kultūra dėl savo visa apimančio pobūdžio pasižymi išskirtiniu integralumu, todėl svarbu išnaudoti visas jos raiškos integracines galimybes. Etninė kultūra tiesiogiai siejasi su gimtosios kalbos, jos įvairovės pažinimu, nacionalinės literatūros suvokimu, kultūros tradicijų plėtojimu. Tautą jungia bendra kalba, kurios įvairovė atsispindi tautos kūryboje, tam tikrų reiškinių ir vertėbių įvardijimuose, tarmėse, papročiuose ir apeigose. Tautos etninės kultūros ir tautos kalbos ugdomas turi bendrą tikslą – formuoti asmenybę, gebančią gimtąja kalba perimti

kultūros paveldą ir gyvają tradiciją, kurti tautos kultūrai svarbias vertybes, reikšti savosios egzistencijos prasmę.

IV SKYRIUS **PROGRAMOS UŽDAVINIAI**

1. Puoselėti tradicijomis grindžiamas dorovines, ekologines ir estetines nuostatas, atsakomybę dėl savo tautos ir Lietuvos etnokultūrinio paveldo vertybių likimo, jų puoselėjimo ir išsaugojimo ateinančioms kartoms.
2. Renginiuose naudoti įvairius etninės kultūros pasireiškimo būdus: paprotinį elgesį, pasaulėžiūrą, mitologiją, liaudies žiniją, papročius, apeigas, tautosaką, liaudies muziką, šokius ir žaidimus, tautodailę, tradicinius amatus ir kitą.
3. Siekti nuoseklaus savo tautos pažinimo ir vertinimo, ieškoti gyvenamosios vietovės ir visos šalies tradicinės kultūros, jos ypatybių ir raidos, sąsajų ir skirtumų su kitomis kultūromis, ugdyti pagarbą kitų tautų tradicijoms.
4. Perimti/perduoti etnokultūrinės raiškos gebėjimus, suvokiant liaudies kūrybos, tradicinių amatų ir kitų raiškos formų kūrybinį pradą, nuolatinę kaitą tēsiant tradicijas.
5. Skatinti modernų, šiuolaikišką požiūrį į etnokultūrą, tautiškumą, tautinę savimonę.
6. Ypatingą dėmesį atkreipti į Jurbarko krašto etnokultūrinio paveldo, tarmės puoselėjimą ir propagavimą.

V SKYRIUS **PROGRAMOS DALYVIAI**

Jurbarko kultūros centro mėgėjų meno kolektyvai: folkloro grupės „Imsrė“ ir „Imsriukai“, liaudiškų šokių kolektyvas „Nemunėlis“ (jaunuolių ir vyresniųjų grupės), vyresniųjų liaudiškų šokių grupė „Mituva“, liaudiškų šokių kolektyvas „Sūkurėlis“ (jaunučių ir jaunimo grupės), liaudiška kapela „Mituva“, kapela „Santaka“.

Siekiant užtikrinti etninės programos perimamumą ir vientisumą su mokyklų etninės kultūros ugdymo programomis į Jurbarko kultūros centro organizuojamus renginius, mėgėjų meno kolektyvų veiklą kuo daugiau įtraukti Jurbarko rajono mokyklų mokinius, gyventojus, miesto ir kaimų bendruomenes.

VI SKYRIUS **NUMATOMI REZULTATAI**

1. Sąmoningo savo tautos ir krašto etnokultūrinių tradicijų šeimoje, bendruomenėje puoselėjimo poreikio ugdymas, kūrybiškas savo etnokultūros žinių ir gebėjimų pritaikymas gyvenime, suvokiant save kaip savo krašto kultūros puoselėtoją.
2. Visų meno kolektyvų narių istorinės-kultūrinės atminties skatinimas.
3. Didesnio poreikio pažinti tradicinę kultūrą ugdymas, nes ją pažinę vaikai yra didesni Lietuvos patriotai, užaugę mažiau linkę emigruoti, susiformuoja supratimą, kad etninė kultūra yra tautos būties, išlikimo ir tvirtumo esmė, nacionalinės kultūros pagrindas, padedantis palaikyti savo visuomenės narių pilietinę brandą, išlaikyti tarptautiniam bendradarbiavimui būtiną orumą, savarankiškumą ir savitumą, kad etninė kultūra nutiesia kelią į pilietinę visuomenę – ugdo toleranciją kitoms tautomis.

VII SKYRIUS
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

Nr.	Tikslai	Priemonės pavadinimas
1.	Skatinti kalendorinių švenčių tēstinumą	Trys Karaliai Užgavėnės Pavasario lygiadienis Atvelykis (Vaikų Velykėlės) Joninės (Rasos) Rudens lygiadienis Adventas
2.	Rūpintis etninės kultūros sklaida ir populiarinimu	Tarptautinis vyresniųjų liaudiškų šokių festivalis „Linksminkimos“ Respublikinis vyresniųjų liaudiškų šokių festivalis „Mituvos sūkuriai“ Vaikų ir jaunimo liaudiškų šokių festivalis Tarptautinis folkloro festivalis „Ant vandens“ Folkloro kolektyvų dalyvavimas rajoniniuose, respublikiniuose ir tarptautiniuose reginiuose, Dainų šventeje
3.	Rūpintis etninės kultūros perdavimui jaunimui, rengti edukacines programas	Folklorinių šokių, žaidimų, apeigų, amatų, kalendorinių švenčių atributikos, kostumo puošybos detalių gamybos mokymai Jurbarko kultūros centro esamų folkloro kolektyvų veiklos tēstinumo saugojimas ir naujų atsiradimo skatinimas